

Bouwbrief

Regels en afspraken Amsterdamse woningbouw

Amsterdam beschermt de gezondheid van gevoelige groepen tegen luchtverontreiniging

Het College van Burgemeester en wethouders heeft op 5 januari 2010 de *Richtlijn gevoelige bestemmingen luchtkwaliteit Amsterdam* vastgesteld. Dit betekent dat nieuwe voorzieningen voor ouderen, kinderen of mensen met een kwetsbare gezondheid voortaan in Amsterdam niet meer langs drukke wegen worden gerealiseerd.

Deze richtlijn geldt vooralsnog alleen voor ruimtelijke projecten die vallen onder de bevoegdheid van de centrale stad. Omdat het wenselijk is dat de centrale stad en de stadsdelen zoveel mogelijk vanuit hetzelfde beleidskader handelen, wordt bekeken of de werking van de richtlijn kan worden uitgebreid naar projecten die vallen onder de bevoegdheid van de stadsdelen.

Het landelijk *Besluit gevoelige bestemmingen luchtkwaliteit* (zie *Bouwbriefen 2008-VO9 en 2009-95*) heeft slechts betrekking op rijkswegen en provinciale wegen. De Amsterdamse richtlijn biedt gevoelige groepen ook langs drukke binnenstedelijke wegen extra bescherming tegen schadelijke effecten van luchtverontreiniging. Daarnaast hanteert Amsterdam in tegenstelling tot het landelijke besluit alleen een afstandscriterium, ongeacht de luchtkwaliteit.

Geen gevoelige bestemmingen aan snelwegen en provinciale wegen

Het eerste uitgangspunt van de Amsterdamse richtlijn is, dat er geen nieuwe gevoelige bestemmingen mogen worden gerealiseerd langs snelwegen (aan weerszijde zone van 300 meter gemeten van de rand van de weg) en provinciale wegen (aan weerszijde zone van 50 meter gemeten van de rand van de weg). In tegenstelling tot het landelijke besluit hanteert Amsterdam alleen dit afstandscriterium; er wordt dus verder geen rekening gehouden met de berekende luchtkwaliteit. De reden hiervoor heeft te maken met hetgeen de minister van VROM formuleert in een toelichtende notitie bij het besluit:

"Gezondheidsschade kan echter ook optreden als er geen sprake is van normoverschrijding. Daarom wordt bestuursorganen aangeraden terughoudend te zijn met het besluiten tot en realiseren van gevoelige bestemmingen binnen de genoemde zones langs wegen, ook daar waar de normen niet worden overschreden."

Geen gevoelige bestemmingen direct aan drukke wegen

Het tweede uitgangspunt is dat er - ongeacht de luchtkwaliteit - geen nieuwe gevoelige bestemmingen mogen worden gerealiseerd in de *eerste lijnsbebouwing* bij stedelijke wegen met meer dan 10.000 motorvoertuigbewegingen per etmaal binnen een afstand van 50 meter van de rand van de weg. Het gaat hier om de grotere drukke wegen.

Nummer 2010-112
april 2010

Informatie

Harry van Bergen
Dienst Milieu en Bouwtoezicht
telefoon 020 551 3836
h.vanbergen@dmb.amsterdam.nl

Annemarie Wennekes
Dienst Milieu en Bouwtoezicht
telefoon 020 551 3470
a.wennekes@dmb.amsterdam.nl

Loes Gratama
Dienst Ruimtelijke Ordening
telefoon 020 552 5842
l.gratama@dro.amsterdam.nl

Marieke Dijkema
GGD Amsterdam
telefoon 020 555 5405
mdijkema@ggd.amsterdam.nl

Colofon

De Bouwbrief is een uitgave van:
Dienst Milieu en Bouwtoezicht
Dienst Ruimtelijke Ordening
Dienst Wonen, Zorg en Samenleven
Projectmanagementbureau
Ontwikkelingsbedrijf Gemeente
Amsterdam

Redactieadres

Simone van Harten
Ontwikkelingsbedrijf
telefoon 020 552 6326
s.vanharten@oga.amsterdam.nl

Voor abonnementen: stuur een e-mail met uw gegevens naar bouwbrief@oga.amsterdam.nl

Bouwbriefarchief

www.bouwbrief.amsterdam.nl

Disclaimer

www.bouwbrief.amsterdam.nl

Voor alle duidelijkheid: de richtlijn heeft betrekking op nieuw te realiseren gevoelige voorzieningen, indien deze voorzieningen geheel of gedeeltelijk binnen de desbetreffende zone van 50 meter worden gepland en indien het wegen betreft waarvan één of meerdere wegvakken meer dan 10.000 motorvoertuigbewegingen per etmaal plaatsvinden.

Dit tweede uitgangspunt betreft een belangrijke uitbreiding van de landelijke regelgeving, die immers alleen betrekking heeft op snelwegen en provinciale wegen. De Amsterdamse richtlijn gaat over op de eerstelijns bebouwing van drukke binnenstedelijke wegen. Dit betekent dat in de gebouwen aan een drukke straat geen nieuwe gevoelige bestemming zoals een kinderopvangcentrum mag worden gehuisvest. Dit mag wel in één van de zijstraten.

Wanneer direct langs een drukke straat geen bebouwing is, kan de eerstelijns bebouwing zich op erg grote afstand bevinden. Naar analogie met de zones bij provinciale wegen in het landelijk besluit is daarom voor drukke stedelijke wegen een maximale reikwijdte van 50 meter (gemeten vanaf de rand van de weg) toegevoegd aan de richtlijn. Kortom: de richtlijn is alleen van toepassing op binnenstedelijke wegen als de eerstelijns bebouwing binnen 50 meter van een drukke weg ligt.

Relatie tot het landelijke Besluit

De Amsterdamse richtlijn sluit in een aantal opzichten aan bij het landelijke besluit. Zo kent de Amsterdamse richtlijn dezelfde definitie voor gevoelige bestemmingen, te weten bestemmingen

- ten behoeve van basisonderwijs, voortgezet onderwijs of overig onderwijs aan minderjarigen;
- ten behoeve van kinderopvang;
- als verzorgingstehuis, verpleegtehuis, bejaardentehuis;
- ten behoeve van een combinatie van bovengenoemde functies.

Evenals het landelijke besluit heeft ook de Amsterdamse richtlijn alleen betrekking op nieuw te realiseren bestemmingen of functiewijzigingen van bestaande voorzieningen. Ook hier geldt voor een uitbreiding van een bestaande gevoelige bestemming, dat deze uitbreiding alleen mag worden gerealiseerd indien de toename eenmalig ten hoogste 10% van het aantal daar reeds verblijvende personen bedraagt. Ook de Amsterdamse richtlijn beoogt niet de sanering van bestaande voorzieningen.

Wat betekent de nieuwe richtlijn voor de projecten?

Indien de ontwikkeling en realisering van een gevoelige voorziening past binnen het vigerende bestemmingsplan wijzigt er niets. Als een bestemmingsplan al voorziet in de komst van een gevoelige bestemming, dan vormt de Richtlijn gevoelige bestemmingen hiervoor geen beletsel. De bouwvergunning moet worden afgegeven indien de aanvraag aan de overige vereisten van artikel 44 van de Woningwet voldoet.

Indien de ontwikkeling en realisering van een gevoelige voorziening niet past binnen het vigerende bestemmingsplan en men daar toch een gevoelige voorziening wil realiseren, dan is een bestemmingsplanwijziging, een projectbesluit of (al dan niet tijdelijk) een ontheffing van het bestemmingsplan nodig, waarbij onder andere moet worden getoetst aan de Amsterdamse richtlijn en waarbij in dat kader een afweging moet worden gemaakt. Overigens is niet de precieze bestemming (saanduiding) doorslaggevend voor de toepasselijkheid van de richtlijn, maar de beoogde functie - dus het beoogde gebruik. Zo kan een bestemming 'gezondheidscentrum' mede een verpleegtehuis omvatten en kan een bestemming 'maatschappelijke doeleinden' ook kinderopvang mogelijk maken. Ook in dergelijke situaties heeft de richtlijn zijn werking en zijn dergelijke functies - als onderdeel van het grotere geheel - niet toegestaan als deze voorzien zijn binnen de genoemde zones.

Let op!

De *Richtlijn gevoelige bestemmingen luchtkwaliteit Amsterdam* is met een van toepassing op alle lopende procedures.

Er is dus geen overgangsrecht: een bestemmingsplan dat na 5 januari 2010 vastgesteld wordt, moet voldoen aan de nieuwe richtlijn.

Verplichte toetsing GGD indien wordt afgeweken van de richtlijn

Van de Amsterdamse richtlijn kan gemotiveerd worden afgeweken als (bijzondere) omstandigheden en belangen hiertoe aanleiding geven. In de praktijk betekent dit dat voortaan de verplichting geldt om bij de ruimtelijke producten (die horen bij de verschillende planfasen van het Plaberum: strategiefase, onderzoeksfase, fase van programma en ontwerp) expliciet aandacht te besteden aan de relatie tussen gezondheid en luchtkwaliteit.

Projecteigenaren hebben hierbij een eigen verantwoordelijkheid. Het is de bedoeling dat de aandacht voor de relatie tussen gezondheid en luchtkwaliteit een integraal karakter krijgt waarbij de aan de luchtkwaliteit gerelateerde gezondheidsaspecten worden beschouwd in relatie tot alle overige spelende belangen.

Als gevoelige functies in een gebied worden geprojecteerd, wordt geadviseerd om in een zo vroeg mogelijk stadium (vanaf de voorfasen van planvorming) al met de Richtlijn rekening te houden.

Wanneer men binnen ruimtelijke projecten toch gevoelige bestemmingen langs een drukke weg wil realiseren, dan moet men dit beargumen en een toetsing laten uitvoeren door de GGD Amsterdam.

De bevindingen van deze toetsing en de eventueel daaruit voortvloeiende (GGD-)aanbevelingen worden in het kader van besluitvorming over het project aan het bevoegd gezag kenbaar gemaakt. Als het bevoegd gezag de (eventuele) aanbevelingen van de GGD niet overneemt, dan wordt dit schriftelijk met redenen omkleed beargumenteerd.

Er geldt dus als het ware een verantwoordingsplicht.

Voor meer informatie over het Amsterdams beleid met betrekking tot gevoelige bestemmingen en luchtkwaliteit kunt u contact opnemen met Harry van Bergen van de Dienst Milieu en Bouwtoezicht, telefoon 020 551 3836, e-mail h.vanbergen@dmb.amsterdam.nl

Voor meer informatie over regelgeving over gevoelige bestemmingen kunt u contact opnemen met Annemarie Wennekes van de Dienst Milieu en Bouwtoezicht, telefoon 020 551 3470, e-mail a.wennekes@dmb.amsterdam.nl

Voor de consequenties voor concrete projecten kunt u Loes Gratama van de Dienst Ruimtelijke Ordening benaderen, telefoon 020 552 5842, e-mail l.gratama@dro.amsterdam.nl

Voor de gezondheidseffecten van uw project voor kwetsbare groepen kunt u zich wenden tot Marieke Dijkema van de GGD Amsterdam, telefoon 020 555 5405, e-mail mdijkema@ggd.amsterdam.nl